

КРЕАТИВНА ТА ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ЯК РУШІЙНА СИЛА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

А.Є. Данкевич, д-р екон. наук
Національний університет харчових технологій

Часи змін спонукають до впровадження нетрадиційних рішень і підходів до формування доданої вартості. Креативна та цифрова економіки є фундаментальними прискорювачами і точками зростання для післявоєнної відбудови харчової промисловості України та її інтеграції в європейський і світовий економічний простір. Ці інструменти дозволяють зробити еволюційний стрибок у формуванні нової доданої вартості, минаючи промислові складові економіки. Серед їхніх інструментів – людський капітал і міжгалузевість, які стали стратегічним ресурсом для інновацій. Якщо інтелектуальна власність сприяє формуванню талантів, то цифрові рішення сприяють їх монетизації та масштабуванню на світовому ринку.

Концепція нової економіки полягає у форматуванні ланцюгів створення вартості, децентралізації виробництва та експорті послуг. В умовах воєнного часу це дозволяє формувати власну ідентичність та бренд, реалізовувати гуманітарні ініціативи та залучати прямі іноземні інвестиції в економіку. Незважаючи на всі жахи війни, креативні індустрії характеризуються низьким вуглецевим слідом та сприяють сталому розвитку. Загалом, нова економіка вже охоплює 18-25% світового ВВП з річним темпом зростання понад 10% [1]. Економічні розрахунки

показують, що збільшення капіталу в креативних і цифрових секторах на 1 гривню стимулює зростання ВВП на 2 гривні, тоді як, для порівняння, інвестиції в сільське господарство, яке є основою продовольчої та економічної безпеки, забезпечують 3-4 гривні.

В Україні креативні індустрії включають 34 види економічної діяльності. Сьогодні це одна з трьох сфер, що продовжують зростати на 3-5% щорічно в умовах війни, і вже забезпечує близько 4% ВВП та робочі місця для близько 0,5 млн осіб в Україні. Водночас, низка досліджень підкреслює урбанізаційну спрямованість нової економіки і вказує на поглиблення географічної сегрегації, що зрештою може призвести до депопуляції та занепаду периферійних регіонів. У той же час як позитивне явище виділяють зростаючу роль інтелектуальної праці в реальному секторі економіки.

Цифрова економіка у світі розвивається ще швидшими темпами, в межах 10-15% і охоплює близько 15-20% світового ВВП. Основними драйверами зростання є електронна комерція, цифрові платформи, штучний інтелект, хмарні технології, фінтех і мобільні додатки. Глобальний ринок цифрової економіки оцінюється у понад 16-20 трильйонів доларів [2]. Найбільш динамічно розвиваються сегменти штучного інтелекту, великих даних, хмарних сервісів і платформної економіки, які формують нові бізнес-моделі. Швидкість і неоднозначність їх впровадження викликають побоювання соціальних потрясінь. Поряд з економічною ефективністю та екологічністю існує невизначеність щодо втрати доходів для значної частини населення. Основною проблемою в новій реальності є люди – їх кількість, практична непридатність, невідповідність умовам нового часу. Зокрема, у найближчі 5-10 років технології мають замінити у виробництві до 58%, транспорті – 42%, фінансах – до 26% людей [3]. На виробництво намагаються брати «універсальних працівників», тобто людей, які володіють комплексом компетенцій. Для прикладу сьогодні ти не можеш просто бути трактористом-машиністом, як це було раніше. Ти маєш бути і водієм, і інженером, і логістом, а іноді і електриком в одній особі.

Люди є творцями змін. Саме ми, перш за все, відповідальні, які алгоритми будуть вбудовані в цифровий світ та які заходи самозбереження будуть застосовані. З етичних міркувань існує чітке усвідомлення необхідності залучення якомога ширшого кола учасників, а саме «споживач-компанія-продукт-суспільство-держава», щоб уникнути соціальних конфліктів і побудувати гуманний симбіоз співіснування в новій реальності, у якій унікальні риси людського потенціалу (креативність, емоції, розвиток критичного мислення, мистецтво та свобода вибору) будуть доповнені цифровими інструментами нейронних мереж.

ЛІТЕРАТУРА:

1. UNCTAD. Creative Economy Outlook 2024. Geneva: United Nations Conference on Trade and Development. 2024. 140 p.
2. Statista. Global creative industries market statistics. Hamburg: Statista, 2024. URL: <https://www.statista.com/topics/1014/creative-industries/>.

3. Dankevych A., Levchenko Y., Dankevych V., Nitsenko V., Ingram K. Neo-economic doctrine of innovative economic transformation: digital, creative, and socio-ethical aspects of business. *Financial and credit systems: development prospects*, 2025. № 2 (17). P. 180-191. URL: <https://doi.org/10.26565/2786-4995-2025-2-15>.

4. Prodanchuk, M., Dankevych A., Aksonova O., Tomchuk O. Digital tools for accounting and analytical support of enterprises: Innovation and management aspect. *Economics Ecology Society*. 2023. № 7. P. 27-39. URL: <https://doi.org/10.61954/2616-7107/2023.7.4-3>.

5. Kovalchuk S., Morokhova V., Bondarenko O., Mohylova A., Dankevych A., Liu J. Creative economy and value creation through marketing analytics: New approaches and opportunities. *Pakistan Journal of Life and Social Sciences*. 2024. № 22 (2). P. 9812-9824. URL: <https://doi.org/10.57239/PJLSS-2024-22.2.00741>.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ЩЕЦИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ПОЛЬЩА
УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, М. ПЛОВДІВ, БОЛГАРІЯ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ, М. КИШИНЕУ, МОЛДОВА
ФОРВІС МАЗАР, МІЖНАРОДНА МЕРЕЖА ПРОФЕСІЙНИХ ПОСЛУГ,
ФРАНЦІЯ
ІНСТИТУТ АГРАРНОГО РОЗВИТКУ В КРАЇНАХ З ПЕРЕХІДНОЮ
ЕКОНОМІКОЮ, М. ГАЛЛЕ, НІМЕЧЧИНА

НАПРЯМКИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТА ВІДНОВЛЕННЯМ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Матеріали
XXII Міжнародної науково-практичної конференції

22 квітня 2026 р.

Тези доповідей

Київ НУХТ 2026

Напрямки управління розвитком та відновленням підприємств харчової промисловості: Матеріали XXII Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 22 квітня 2026 р.: тези доп. Київ: НУХТ, 2026. 169 с.

Видання містить тези доповідей учасників XXII Міжнародної науково-практичної конференції.

Розглянуто актуальні питання відновлення та розвитку активності промислових підприємств у сучасних умовах, узагальнено питання управління стійким розвитком та результативністю діяльності підприємств, а також ознайомлено читачів із сучасними HR-технологіями та аспектами розвитку людського капіталу в умовах відновлення підприємств харчової промисловості.

Розраховано на здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових працівників, яких цікавлять питання, пов'язані з функціонуванням підприємств у сучасних умовах.

Матеріали конференції видано в авторській редакції

Редакційна колегія: Олександр Шевченко, Олег Шеремет, Тамара Березянка, Олена Драган, Наталія Скопенко, Ігор Галиця, Олена Тараненко, Катажина Гадомська-Ліла, Барбара Черняхівіч, Войцех Леонські, Анна Вічорек-Жиманська, Олена Кутас (відповідальний секретар).

Рекомендовано Вченою радою НУХТ
Протокол № 8 від 30.04.2026 р.

© НУХТ, 2026

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
SSI «INSTITUTE OF EDUCATION CONTENT MODERNIZATION»
NATIONAL UNIVERSITY OF FOOD TECHNOLOGIES
UNIVERSITY OF SZCZECIN, POLAND
UNIVERSITY OF FOOD TECHNOLOGIES, PLOVDIV, BULGARIA
TECHNICAL UNIVERSITY OF MOLDOVA CHISINAU, MOLDOVA
FORVIS MAZARS, INTERNATIONAL PROFESSIONAL SERVICES
NETWORK, FRANCE
LEIBNIZ INSTITUTE OF AGRICULTURAL DEVELOPMENT IN
TRANSITION ECONOMIES, HALLE, GERMANY

STRATEGIC DIRECTIONS FOR THE DEVELOPMENT AND RECOVERY OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES

XXII International scientific conference

22 April 2026

BOOK OF ABSTRACTS

Kyiv NUFT 2026

XXII International scientific conference «Strategic directions for the development and recovery of food industry enterprises»: Book of abstracts. 22 April 2026. K.: National University of Food Technologies, 2026. 169 p.

Collection of abstracts by leading scientists, specialists and young researchers in the field of management presented to the Conference.

Recommended for students, postgraduates, leading scientists, young researches, teaching staff, managers of food industry.

Published in authors' edition

Scientific editors: Oleksandr Shevchenko, Oleh Sheremet, Tamara Bereziianko, Olena Dragan, Nataliia Skopenko, Ihor Halytsia, Olena Taranenko, Katarzyna Gadomska-Lila, Barbara Czerniachowicz, Wojciech Leoński, Anna Wieczorek-Szymańska, Olena Kutas (secretary-in-charge).

Recommended by the Academic Council of National University of Food Technologies
Minutes № 8, 30.04.2026

ЗМІСТ

Секція 1 УПРАВЛІННЯ СТІЙКИМ РОЗВИТКОМ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	9
<i>Басюк Т.П.</i> Оцінка та вибір стратегічних альтернатив за моделлю SAF	10
<i>Баталова Т.В., Баталова О.А.</i> Удосконалення процесів закупівель на підприємстві з використанням тендерних процедур.....	11
<i>Батмаєв О.В., Турчина М.П.</i> Сутність та види інновацій та інноваційної діяльності	13
<i>Бедров О.В., Березяно Т.В.</i> Розширення інвестиційної привабливості підприємств молочної промисловості	15
<i>Березяно Т.В.</i> Сучасні вимоги до корпоративного управління компаній, що виходять на міжнародний ринок.....	17
<i>Бех Л.І., Турчина М.П.</i> Аналіз українського ринку соків і пошук напрямків інновацій плодово-ягідної переробної галузі.....	19
<i>Вознюк М.А.</i> Організаційно-економічні інструменти активізації інноваційного розвитку підприємств харчової галузі.....	21
<i>Воропай В.О., Березяно Т.В.</i> Енергонезалежність як чинник сталого розвитку підприємства	23
<i>Гнеушева В.О.</i> Проблематика забезпечення економічної безпеки на підприємствах харчової промисловості в умовах воєнного розвитку економіки України	25
<i>Голобородько В.П.</i> Управлінські інструменти формування антикрихкого підприємства	26
<i>Головань О.О., Олійник О.М.</i> Маркетинг можливостей як інструмент управління стійкістю підприємств харчової промисловості в умовах невизначеності	28
<i>Голушко Д.Ю.</i> Трансформація парадигми управління підприємством в умовах дифузії проривних інформаційних технологій	30
<i>Грицай О.І., Грицай О.А.</i> Роль бухгалтерів і внутрішнього аудиту у забезпеченні сталого розвитку.....	32
<i>Гудима О.В.</i> Стратегічні орієнтири управління стійким розвитком підприємств харчової промисловості в умовах невизначеності	34
<i>Данкевич А.Є.</i> Креативна та цифрова економіка як рушійна сила інноваційного розвитку та відновлення підприємств харчової промисловості.....	36
<i>Ємцев В.І., Галушко А.А.</i> Проблеми формування сировинної бази підприємств харчової промисловості під час війни	38
<i>Ємцев В.І., Ємцева Г.Ф.</i> Внесок циркулярної економіки у досягнення цілей «зеленої» економіки	40
<i>Ємцев В.І., Революк Я.П.</i> Проблеми функціонування підприємств АПК України у період дії правового режиму воєнного стану.....	42
<i>Ємцев В.І., Шпакович В.І.</i> Результати функціонування аграрного сектора України у період дії правового режиму воєнного стану	44